



Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi

Lausunto
14.3.2018

1/2
TEM/424/03.01.08/2018

Lausuntopyynnön diaarinumero: LVM/337/03/2018

Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto hallituksen esityksestä luotsauslain muuttamiseksi

Esityksen tausta

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä (TEM) lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta luotsauslain (940/2003) muuttamiseksi.

Esityksessä ehdotetaan, että luotsauslaissa mahdollistettaisiin kokeilut, joissa luotsi voisi Liikenteen turvallisuusviraston myöntämällä luvalla hoitaa tehtäviään aluksen ulkopuolelta. Esityksen tavoitteena on mahdollistaa uusien teknologioiden kokeilut sekä tiedon laajempi hyödyntäminen luotsaustoiminnassa. Tavoitteena on, että kokeilujen kautta luotsausta voitaisiin kehittää nykyistä tehokkaammaksi ja turvallisemmaksi.

Tällä hetkellä luotsauslaki edellyttää, että luotsi toimii fyysisesti aluksessa. Lakia esitetään muutettavaksi siten, että Liikenteen turvallisuusvirasto voisi myöntää kokeiluluvan luotsauspalveluiden kokeiluihin, joissa luotsi hoitaa tehtäviään aluksen ulkopuolella. Luotsauksen toteuttaminen kokeiluluvan mukaisena ei vaikuttaisi luotsauslaissa mainittuihin luotsausyhtiön, päällikön tai luotsin velvollisuuksiin tai vastuisiin.

Kilpailun edistäminen luotsauspalveluiden tarjonnassa

Esityksen mukaan ehdotettujen luotsauspalveluiden kokeilujen mahdollistaminen voisi johtaa uudenlaisten luotsauspalveluiden syntymiseen ja tulon markkinoille. Uusien palvelumuotojen myötä luotsauspalveluiden hinnat voisivat myös laskea nykyisestä tasosta.

Uudenlaisten luotsauspalveluiden markkinoille tulon mahdollistaminen on TEM:n näkemyksen mukaan kannatettava tavoite. Uudenlaiset luotsauspalveluiden muodot saattavat edistää markkinoiden kilpailullisuutta avaamalla uusille toimijoille mahdollisuuden toimia markkinoilla.

Luotsauslakiin ehdotetun uuden 21 a §:n mukaan Liikenteen turvallisuusviraston on myönnettävä kokeilulupa uusiin luotsauspalveluihin, jos toiminta täyttää luotsauslain sekä sen nojalla annettujen säännösten vaatimukset. Kokeilulupaann voitaisiin kuitenkin ehdotetun 21 b §:n mukaan liittää erilaisia ehtoja sen varmistamiseksi, etteivät luotsauspalve-

luiden kokeilut vaarantaisi luotsaustoiminnan turvallisuutta. TEM pitää tärkeänä, että kokeilulupaon mahdollisesti liitettävät ehdot ovat perustel-
tuja ja oikeasuhtaisia ja että niillä ei rajoiteta liiallisesti uudenlaisten luot-
sauspalveluiden tarjoajien mahdollisuuksia kokeiluluvan saamiseen.

Turvallisuusvaikutusten arviointi esityksessä

Esitysluonnoksen kohdassa "Esityksen vaikutukset" on käsitelty ympä-
ristövaikutuksia ja taloudellisia vaikutuksia. Tarkastelu on varsin suppea.
Luotsauslain 1 §:n (lain tarkoitus) 1 momentissa säädetään: "Tämän lain
tarkoituksena on alusliikenteen turvallisuuden edistäminen...". Esityksen
vaikutuksia tulisi siksi tarkastella erityisesti turvallisuuslähtöisesti, ottaen
huomioon luotsaukseen liittyvät turvallisuuden eri osa-alueet. Tähän liit-
tyisi sen arvioiminen, mitä uudentyyppisiä turvallisuusriskejä voi sisältyä
siihen, että luotsi ei ole fyysisesti paikalla aluksen komentosillalla. Huo-
mioon tulisi ottaa mm. luotsattavien alusten kirjo, kommunikaatio aluk-
sen päällikön ja luotsin välillä, viestiliikenne ja muiden teknisten järjes-
telmien toimintavarmuuden epäjatkuvuuskohtat ja häiriötilanteet, kult-
tuurilliset ja kielelliset erilaisuudet ja suomalaisen väylästäön erityispiir-
teet. Luotsien työturvallisuuteen liittyen vaikutuksia voi olla puolestaan
sillä, että riskejä sisältävä luotsien siirtyminen ja poistuminen alukselta
poistuisi.



Pekka Timonen
Ylijohtaja



Jiro Ihanamäki
Asiantuntija